

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:11	20:24	19:23	תל אביב
21:15	20:27	19:20	ירושלים
21:12	20:25	19:24	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

כח התורה

התורה הקדושה היא החכמה והיא התרופה נגד היצר הרע

חג השבועות

הנה הגיע היום הגדול, לו ציפינו וייחלנו. חג השבועות כבר כאן, פוגש את הלבבות הנרגשים, הממורקים משבעה שבועות של ספירת העומר והתקדשות עליונה, חוזר לעמקי הנשמה היהודית ומביא בחיקו את המתנה הטובה בעולם...

ניחוחות עוגות הגבינה, מתערבבות בניחוח הפרחים ההדורים והירוקים, הממלאים כל פינה בעין, ומשווים לנוף אוירה חגיגית קסומה ועילאית. פרחי הילדים כבר נערכים ללילה הגדול - בו עין לא תעצם ודרדק לא יירדם, וכולם כולם יתכנסו בבתי הכנסיות, וימלאו את החלל בקול התורה המתוק והערב, שאין כמוהו בעולם...

זכינו, בני אנוש קרוצי חומר, במה שלא זכו מלאכי השרת, שרפי מעל ופמליא של מעלה. זכינו, לקבל ביום זה את מתנת התורה, ששינתה את איכות החיים שלנו, והגביה - ועדיין מגביהה כל יום מחדש - את נשמותינו, טפח וטפחיים אל על. 'טוב לי תורת פיך' - כי אין מתוק ואהוב וחביב ורצוי ונחשק כמו התורה הקדושה, ש'אלפי זהב וכסף' לעפר ייחשבו מולה... 'אם היו בני אדם מרגישים', מהדהדות באוזנינו דבריו של ה'אור החיים' הקדוש 'במתיקות ועריבות טוב התורה, היו משתגעין ומתלהטין אחריה! ולא ייחשב בעיניהם מלוא עולם כסף וזהב למאומה - כי התורה כוללת כל הטובות שבעולמם!'

'אין גדולה כתורה אין דורשיה כישראל!' - כי רחבה היא מני ארץ, ועמוקה מני ים. וכל הנושאים שבעולם זוכים להתייחסות תורנית, התורה משיבה לכל אתגר פילוסופי ורעיוני בדרך מחשבתית ייחודית משלה. אין נושא שהתורה הקדושה לא מגיבה עליו, אין ענין שלא נידון בה בכבוד ראש ובתשומת לב...

ככל שיש לאדם יותר מידות רעות כך הוא יותר בהמה, יותר פרא, כמה שפחות מידות טובות אתה פחות בן אדם. והתפקיד שלך הוא "אדם יולד" תעבוד על עצמך שמה "עיר פרא" שנולדת תייצר "אדם". תעבוד על הדבר היקר ביותר שלך שזה הנשמה שלך, שאתה תהיה יהלום. יש נגר שעובד על רהיטים מעוצבים אין כמוהם ליופי, יש שמלטש יהלומים שיבריקו בשלל גוונים, אבל אדם כזה הוא טפל ליהלום, הוא טפל לרהיטים. המוצרים מושלמים אבל הוא פגום. **אבל יותר חשוב מזה הוא מי שמצמצח את הנשמה שלו**, שמבקר ומלטש ומחליק ומשייף כל פינה ופינה במידות שלו, בהנהגות שלו שיהיו זכים וברים מאירים כספירים. זה הדבר היקר ביותר שיש לאדם, לתקן את עצמו. כי זה נשאר לצנח נצחים.

בואו לת"ת אור דוד, שלוש מאות שישים ילד, איזה יחס ודרך ארץ, אני מגיע עם אורח לת"ת אתה רואה איזה שתילי זיתים איזה יופי של תורה. העולם החילוני הוא עולם חולני, חורבן עולם. רואים מצד אחד אין נראה העולם רודף אחר עץ הדעת, ואיזה יופי הרודפים אחר התורה, עץ החיים. ובמקום לרוץ אחר עץ החיים עוד מתלבטים אם ללכת אחר עץ הדעת!?

תארו לעצמכם יושבים כאן בצד ימין רבן שמעון בר יוחאי, רבי מאיר בעל הנס, רבי עקיבא האר"י הק', ר' יעקב אבוחצירה זיע"א, מיליונים של צדיקים. ומצד שמאל יושבים ראשי ממשלה לשעבר, חברי כנסת "גדולי האומה". מוקצה! תקלה וקלון! מי יסתכל עליהם!?

צריך להחדיר עמוק עמוק! הקדושה היא הכלי קיבול לכל המצוות שאדם עושה. **ככל שאדם קדוש יותר כח התפילה שלו חזק יותר**, וערך המצוות שלו והלימוד תורה שלו גדול יותר. הקדושה היא הכלי קיבול. ולכן אומרת התורה כמה פעמים "קדושים תהיו כי קדוש אני", א"א לקבל סייעתא דשמיא ואור התורה והמצוות אלא בכלי קדוש, הקב"ה שורה במקום קדוש, הוא קדוש גם משרתיו צריכים להיות קדושים.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

הקב"ה ברא אותנו והוא אומר לנו איזה דרך מתאימה לבני אדם, אין נהיה בני אדם. אדם שיש לו "סובארו" לא ילך לתקן אותו בחברה של וולבו, ולהפך. צריך לשאול את הקב"ה אין נהיה בני אדם. ואומרת הגמ' בקידושין: **"הקדוש ברוך הוא אמר להם לישראל בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין..."** בני אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש אם אבן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ שנאמר "הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יפוצץ סלע", הקב"ה אומר לנו, סם המוות של יצר הרע, של הקלקולים של המידות הרעות זה התורה הקדושה. לך לבית המדרש "נכנס זכוכית יצא יהלום".

כמה גדול כח התורה והמוסר! כשהייתי במירון נישא אלי אברך שאני לא מכיר כלל, ואמר לי "כבוד הרב משפט אחד שאמרת זעזע אותי והחזיר אותי בתשובה, שעדיף לאכול חזיר ולשמוע על הבית הטהור".

והנה הוא אברך שיושב ולומד כל היום. וכך עוד ועוד אברכים ובעלי בתים יראי שמים. בבית המדרש בונים עולמות, אנשים מאושרים שראו את אור התורה והם חבוקים ודבקים בה.

אתה רואה את גמילות החסדים של אנשי התורה. אתה פונה בבקשה לחילוני שיש לו משרה הוא מסתכל עליך כמו יתוש, לא מתייחס אליך, מתנשא עליך, הגאווה עולה להם. לפני הבחירות רודפים אחריך אחרי הבחירות תרדוף אחריהם. לך לגדול בתורה, לך למרון הגר"ח קנייבסקי שליט"א אין מתייחס לכל יהודי כאילו כל זמנו לפניו, יודע מה זה יהודי, כמה גדולה נשמת יהודי, כמה חשוב כל יהודי!

אין אומה זו אומה אלא בתורתה! לכן בלי תורה העם הזה מתרסק, הלב שותת דם אין לבושים הילדים והילדות, איזה התרסקות איומה ונוראה, והם כמו עיורים, לא רואים, כמו שכתוב ולא תטמאו בהם ונטמתם בם, שואלים חז"ל למה כתוב ונטמתם חסר א' תנא דבר"י עבירה מטממת לבו של אדם שנאמר ולא תטמאו בהם ונטמתם בם אל תקרי ונטמתם אלא ונטמתם!

עיר פרא אדם יולד, כל אדם נולד פרא, יש שנולד 80% פרא, יש שנולד 20% אחוז פרא. במה הדבר נמדד? אדם נולד עם מידות רעות, עם תכונות רעות,

רגע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

הפרופסור המיסתורי

הדרך הזו...! שב ואמה...
רבי חיים ברים זצ"ל, שהיה עד למעשה וראה אותו בעיניו, סיפר שה'חזון איש' חיך קלות, הצביע על ארון הספרים ואמר באידיש: 'וואס מיר דארפן ויסן - ווייסן מיר פון הייליגע תורה' - כל הידע הדרוש לנו - אנו יודעים מהתורה הקדושה!

הפרופסור ההמום נפרד מה'חזון איש', וביצע את הניתוח בהצלחה, לשמחת המטופל המבריא ובני משפחתו. לימים, כשהיה בכנס רפואי ונקרא לנאום, הוציא מכיסו את הציור שצייר ה'חזון איש' ונזף בו לעיני הקהל תוך שהוא קורא: 'לפעמים קשה לנו - הרופאים המבינים, לשמוע בקול רבנים ולהאזין לעצותיהם. הציור הזה נועד להזכיר לנו, כי החכמה האמיתית טמונה דווקא בתורה, והרבה יותר מכל מה שלמדתי עשרות שנים באוניברסיטה - נמצא בחכמת התורה!'

אחרי כמה שנים, נכנס מתמחה לחדרו של הפרופסור, והביט במסגרות שעל הקיר - הנושאות כולן תעודות מאוניברסיטאות נחשבות בכל רחבי תבל, המעידות על מומחיותו הרבה של הפרופסור לצייד, תמונה לא גדולה, ממנה נשקפה דמותו של רב עטור משקפיים...

'זה בטח סבא שלך', הפטיר המתמחה לעבר הפרופסור. 'ממש לא' - השיב הפרופסור מיניה וביה, 'כל המסגרות מזכירות לי כמה אני יודע, והתמונה שלו נועדה להזכיר לי כמה אני עדיין לא יודע... כמה חכמה טמונה בתורה הקדושה שהיא נחלת לומדי התורה...'

הסיפור, שאמיתותו אינה ניתנת לערעור בשל העדים הרבים לו, פותח לנו אפיק נוסף להביט על החכמה המופלגת הטמונה בתורה. יש בה הכל - ידע רפואי, ידע משפטי, סגולות לחיים טובים, מענה לשאלות פילוסופיות, הכל יש בה בתורה הקדושה, אותה קיבלנו מתנה ביום הזה - בחג השבועות!

כמה עלינו לשמוח, להודות ולשבח, לצהול ולשוש ביום קבלת התורה. 'אשר בחר בנו מכל העמים' - זכינו בזכות ייחודית שאין כדוגמתה, בורא עולם נתן בנו אמון והפקיד בידינו את המתנה היקרה ביותר: 'ונתן לנו את תורתו' - שיש בה הכל, כל הפתרונות לנלכ בעיות החיים, כל סוגי החכמות, פסגת הידע והקידמה - הכל כבר מונח וטמון בתורה!

נאמץ את המתנה הזו אל ליבנו, נתחבר לתורה הקדושה ולחכמה האלוקית המופלאה הטמונה בה. 'הפוך בה והפוך בה' - דכולה בה!

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי כנסו לאתרנו: <http://Rabenu.com>

ממחברתו והחל לצייר עליה בקולמוסו...
'נהג זה המוח' - אמר בפשטות וצייר עיגול ובתוכו עיגול נוסף, 'והגידול נמצא כאן' - שירטט עוד קו עגול. 'ובוודאי' - הוסיף החזון איש בפשטות, 'פרופסור אשכנזי צודק שאי אפשר לנתח מכאן' - הצביע על נקודה מסויימת, 'שכן אם ינתח מכאן - יוריד את הגידול והמוח גם יחד...'

'אך אם' - אמר החזון איש אחרי הרורו קל, 'לא ינתח מהנקודה הזו, אלא יתחיל מכאן' - אמר וסימן ריבוע ובתוכו קו עגול, 'ומכאן ימשיך בקו ישר עד הגידול כאן' - שב והצביע על נקודה מסויימת - 'אז יוכל לנתח ללא דופי, הגידול יוסר ולך תהיה בריאות!' - חיך וגם בירך. 'אז לכו בבקשה לפרופסור, והראו לו את מה ששרטטתי...'

מונית הוועקה מאי שם, ובתוך שעה קלה כבר נקשו על דלתו של הפרופסור. הוא העיף מבט בציור, ונרתע לאחור בהלם. כמה רגעי שתיקה באלם עברו, עד שהתאושש וביקש מהמזכירה: 'בטלי את כל התורים להיום, אני נוסע לבני ברק כעת.'

במשך כל הנסיעה, שתק הפרופסור ולא דיבר מילה, רק שב והביט בציור שלפניו. כשנכנס אל ה'חזון איש', השאלה הראשונה ששאל היתה: 'האומנם, האם כבודו הוא שצייר זאת?'

'אכן, אישר ה'חזון איש', 'משהו לא ברור? שב בבקשה ואסביר לך'. 'הכל ברור', השיב הפרופסור והתיישב על הכסא הישן, 'רק דבר אחד לא ברור - מנין לך הידע הזה? איך חשב הרב על הדרך המקורית הזו?'

ובבת אחת, פרצו מפיו שטף של שאלות: 'הן ניתחתי מאות מוחות בחיי, ומעולם לא חשבתי על הגישה הזו. איך חשב על כך הרב? האם כבודו מנתח מוח גאון לא מוכר? באיזו אוניברסיטה למדת? אלו ספרו בריאות קראת? כמה מוחות ניתוח הרב בחייו?'

ה'חזון איש' חיך, והשיב בענוות חן: 'הרגליים הללו' - החווה על ברכיו, 'מעולם לא דרכו בשערי אוניברסיטה! העיניים הללו' - היטיב את משקפיו, 'מעולם לא קראו אף ספר רפואה. ובכל זאת - נראה לי שהדרך שהצעת לנתח - היא נכונה ובעלת סיכוי. הלא כן?'

'בוודאי שכן' - גמגם הפרופסור כשהוא מחויר מרוב הלם, 'נכון שזה לא בטוח, אבל יש לדרך הזו סיכוי טוב להבריא את האיש. ניתחתי מאות מקרים בחיי, עברתי על עשרות ספרי רפואה והשתלמתי במיטב האוניברסיטאות - ומעולם לא עלתה בדעתי האפשרות הזו... ימי יודע כמה אנשים הייתי יכול להציל... זה לא יתכן, זה לא יתכן שמישהו שלא למד רפואה ולא דרך בשערי אוניברסיטה יידע על

חדרו של פרופסור אשכנזי, גדול מנתחי המוח בישראל באותם ימים, ומנהל המחלקה הנייר-כיורוגית בבית החולים בלינסון בפתח תקוה, כבר ראה את כל סוגי המטופלים. לחדר הזה התנקזו המקרים הקשים והמסובכים ביותר של תחלואת המוח בישראל, לכאן הגיעו מטופלים בדרגות חומרה שונות שקיוו למצוא מזור אצל הפרופסור הנודע.

אבל דומה, שיום קשה וסערה מטלטלת כבאותו יום, לא ראה החדר זמן רב. בתוכו ישב אדם, חיזור כסד ורגליו רועדות בחוסר שליטה. ברכיו כשלו באימה, והיה נראה לפני עילפון. 'למעשה', אמר הפרופסור, 'אתה מוגדר חסר זיכוי. הגידול שלך גדול, לא גדול - ענק. זהו גידול שכדי להסיר אותו בניתוח - נצטרך לחתוך אותו יותר מחצי מהמוח...'

האיש ישב, עיניו נפולות ולבו הולם בפראות. 'אז מה זה אומר?' - שאל כאילו לא הבין. 'זה אומר - שניתוח הוא בלתי אפשרי, לא שייך במקרה כזה. הצילומים מוכיחים שהגידול כבש כבר כל חלקה טובה, והוא הולך ומתפשט. זה ענין של זמן, אולי אפילו ימים ספורים', אמר בקול שקט, כגזור דין...

'אבל עשית כבר ניתוחים מסובכים - אז תנתח גם אותי!' - זעק האיש. 'ממילא אין מה להפסיד - לפחות תנסה!...' 'תסלח לי' - השיב הרופא - 'אני רופא ומנתח, אבל לא רוצה. אם אני מנתח אותך - זה הסוף, ואני לא רוצה להביא לך כמו יד... נותרו לך כמה ימים של חיים - תנצל אותם עד לסוף המר!'

הוא יצא בברכיים כושלות, וצנח על הכסא הראשון. לידו ישב יהודי נעים הליכות, שראה כי המטופל סגן בשורת איוב קשה במיוחד וחפץ לעודדו. נכנס ובא עמו בשיחה, עד שהתברר לו העובדות לאשורן, למלוא הטרגדיה האנושית העולה מהן...

'יש יהודי בבני ברק', אמר לבסוף הממתין האלמוני, 'קוראים לו החזון איש. הוא יהודי צדיק וגם חכם. אולי נלך לשאול אותו? הרי ממילא אין מה להפסיד...'

היתה זו שעת ערב מוקדמת, כשנכנסו ועלו לביתו של החזון איש. לבו הרחום נקרע לנוכח הטרגדיה, גדול הדור הזדעזע מכאב לנוכח צעריו של יהודי. 'לכו לבית החולים, ואמרו לרופא שאני מבקש לראות את הצילומים', אמר לבסוף.

'מי זה החזון איש?' - שאל פרופסור אשכנזי. 'אינני מכיר, לא יודע במי מדובר. הוא יודע בכלל לראות צילומים...? ואחרי הניתוח קצרה הוסיף: 'אתם יודעים מה' - ממילא אין לי מה לעשות בצילומים, אז קחו ושיחיה לבריאות!'

למחרת עם שחר, התייצבו שוב בבית החזון איש' כשהצילומים בידיהם. החזון איש הניפם מול האור, הביט והתבונן בהם היטב, ולבסוף - קרע דף

פרשת שבוע

הרב משה דיין

מעלת האחדות

בסוף פרשת נשא התורה מספרת על חנוכת המזבח ביום המשח אותו מאת נשיאי ישראל. ומפרטת התורה את נדבתם של הנשיאים, בין יתר הדברים שהביאו הנשיאים הם תרמו שש 'עגלות צב', כל שני נשיאים השתתפו והביאו יחד עגלה אחת.

המפרשים עמדו לבאר מדוע בעגלות השתתפו שני נשיאים, ולמה כל נשיא לא הביא עגלה בפני עצמו. כמו בשאר דברים שכל אחד הביא דבר שלם בפני עצמו.

הספורנו מסביר שעשו כן לאות אחוה ביניהם, אשר בה היו ראויים שתשרה שכינה ביניהם, כאומרו "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד". ע"כ. העגלה שהובאה ע"י שני נשיאים מסמלת את האחדות והאחוה שיש ביניהם.

ויש בזה עומק נוסף: העגלות שמשו את הלויים לשאת את כלי המשכן במסעות. והרמז שבזה 'המשכן וכליו' עומדים על האחדות, והיא צריכה להיות בצורה כזאת שכל אחד מרגיש שהוא עושה רק את החצי של העבודה וזקוק הוא לחבירו שיעשה את החצי השני. כי אחד לבד בלי חבירו לא יכול לעשות את עבודת ה'. וכמו ששור אחד לא יכול להסיע את העגלה לבדו, מבלי שותפו, כך גם עבודת המשכן זקוקה לכלל ישראל שיהיו באחדות. וכל אחד נוטל חלק חשוב בנישאת העבודה.

בספר 'משלי החפץ חיים' מסופר על אדם שהגיע אל החפץ חיים ושאלה בפיו מה טעם לכל מיני מנהגים ונוסחאות שונות בתפילה ובעבודת ה', לאלו יש מנהגים כאלו ואלו מנהגים כאלו. מוטב היה שכולם היו עושים באותה צורה.

השיבו החפץ חיים באמת יכול אתה לשאול שאלה זו למה יש בצבא כל כך הרבה סוגי חיילים, חיל רגלי וחיל תותנים, וחיל הים וחיל האוויר, ועוד ועוד, מוטב היה שכולם היו מתאגדים לחיל אחד חזק. אלא כל בר דעת מבין לכל חיל יש לו מטרה נפרדת לעצמו, אולם המטרה הכללית של הצבא לנצח את האויב, ולמטרה זו מחפשים דרכים ואמצעים שונים, ולזה בדקו ומצאו שיש בחיל רגלי כח מיוחד שאין בכוחו של חיל האוויר לעשות, ויש לחיל התותנים כח שאין לחיל אחר לעשות, וכן על זה הדרך בכל החילות שיש. כך גם בעבודת ה' כל פעולתינו היא לנצח את היצר הרע שהוא השטן המסית ומדיח את האדם מעבודת ה', ולכן צריך לחפש דרכים שונות כיצד לנצח אותו, ולכל דרך יש חשיבות נפרדת, יש כח התורה ויש את כח העבודה שזו התפילה ויש את כח הגמילות חסדים. וכן הלאה בשאר הדרכים.

זה גם הסמל בהבאת הנשיאים את העגלות בשותפות אמנם יש כאן שנים עשר שבטים ולכל שבט יש תפקיד אחר בעבודת ה'. שבט יששכר לומדי התורה ושבט זבולון תומכי התורה. וכן הלאה בשאר השבטים, אבל יש דבר שמאחד את כולם לעשות רצון ה' להסיע את המשכן וכליו. וזה נעשה כאשר שני נשיאים מביאים עגלה אחת יחד, להורות שאנו יחד נושאים בעול חלק כחלק, וכולנו יחד מסתפקים בשש העגלות, לשאת את משא המשכן וכליו.

הרב רועי גגון

פינת ההלכה

הלכות חג שבועות

א. הנוהגים על פי האר"י הקדוש ואינם מסתפרים בימי העומר עד ערב חג שבועות, השנה שחל ערב חג השבועות בשבת יסתפרו בערב שבת, ולא יכנסו לחג השבועות שהם מנוולים.

ב. צריך להדליק נרות ביום טוב, ותברך האישה לפני ההדלקה "ברוך אתה ה' וכו' להדליק נר של יום טוב", ולא תברך האישה ברכת "שהחיינו" על החג בהדלקת נרות, ובברכת הקידוש ישמעו ברכת "שהחיינו" מבעל הבית ויצאו ידי חובה. והשנה שחל חג השבועות במוצאי שבת, צריך להיזהר להדליק נרות של החג רק לאחר צאת הכוכבים שכן רק אז יצאה שבת, ואישה שלא מתפללת ערבית (וכן איש) תאמר אחר צאת הכוכבים "ברוך המבדיל בין קודש לקודש" בלי שם ומלכות, ורק אז תדליק את נרות החג, ומכיוון שכבר נכנס החג צריך להדליק את נרות החג מנר דולק, שכן אסור להבעיר אש חדשה ביום טוב אלא רק להעביר מאש לאש, ולכן יש להכין מיום שישי נר דולק שידלק כל השבת כדי שבמוצאי שבת יהיה אש שיוכלו להדליק ממנו נרות החג, וכן שאר דברים הנצרכים מאש לאש.

ג. חכמים למדו מהפסוק "ודבר דבר" שלא יהיה דיבורו של האדם בשבת כדיבורו ביום חול, ויש בזה שני עניינים, הענין הראשון שאין לדבר בשבת על דברים שאסור לעשותם בשבת, כגון מחר אני אסע ברכב וכו'. הענין השני אין לדבר דיבורים שיש בהם זלזול בכבוד השבת, ולכן אין לומר אפילו פעולות המותרות לעשות בשבת שהוא עושה אותם בשביל יום המחרת, והשנה שחל שבת בערב חג השבועות יזהר שלא לומר בשבת שהוא הולך לישון כדי שיהיה לו כח להישאר בלילה ער (כידוע שהמנהג להישאר ערים כל הלילה), ואף על פי שהולך לישון לצורך מצוה כדי שיהיה לו כח ללמוד תורה, מכל מקום כיוון שאינו אומר שעושה זאת לצורך השבת וכדי להתענג בשבת, אלא אומר שהולך לישון בשביל דבר אחר שאינו מענין השבת, יש בזה זלזול בכבוד השבת. אולם אם אינו אומר דבר זה בפה אלא הולך לישון בשבת ואף על פי שזה בשביל שיהיה לו כח ללמוד במוצאי שבת, מכל מקום כיוון שאין זה ניכר שעושה זאת בשביל מוצאי שבת מותר, שכל האיסור הוא רק האמירה בפה.

ד. מנהג עם ישראל לאכול מאכלי חלב, והטעם הוא מפני שבחג השבועות קיבלו עם ישראל את התורה, ואחר שחזרו לבתיהם לא היו יכולים לאכול ולבשל בשר מפני שהבשר צריך הכנה מרובה שכן אז קיבלו את כל ההלכות של הכשרת הבשר, כגון לשחוט את הבהמה בסכין שאינה פגומה, וצריך בדיקה וניקור והוצאת הדם מהבשר, והיו צריכים להכשיר כליהם, ולכן הוצרכו לאכול מאכלי חלב. ויש שאמרו מפני שהתורה נמשלה לדבש וחלב כמו שנאמר "דבש וחלב תחת לשונך", ולכן גם יש נוהגים לאכול דבש בחג השבועות.

ה. יש נוהגים לאכול מאכלי חלב בלילה, וביום אוכלים מאכלי בשר, שהרי חג שבועות הוא יום טוב ואין שמחה אלא בבשר ויין, ויש נוהגים לאכול בבוקר מאכלי חלב ואחר כך אוכלים מאכלי בשר, ואלו שעושים כן צריכים לעשות קינוח והדחה אחר אכילת מאכלי החלב לפני שאוכל מאכלי בשר, והיינו אם אוכל מאכלי חלב כגון חמאה או גבינה צריך לקנח את פיו בפת או בפירות ואחר כך ישטוף את הפה וישטוף את ידיו מחשש שמא נדבקו לו שיירי גבינה בידי ורק אחר כך אלו יכול לאכול מאכלי בשר. ויש מבני הספרדים שנוהגים בגבינה קשה להמתין כשעה ורק עד לאכול בשר, אולם אם רק שתה חלב ורוצה לאכול מאכלי בשר צריך רק לשטוף את פיו במים או בשאר משקים ואחרי זה יכול לאכול מאכלי בשר, ואם התלכלכה המפה יש להחליפה, וכל זה לפי מרן השולחן ערוך. אולם לפי זוהר הקדוש אם אכל מאכלי חלב אין לאכול מאכלי בשר עד שיעבור שעה, ואם נמצא בתוך הסעודה אין לאכול מאכלי בשר אפילו אם עבר יותר משעה עד שיברך ברכת המזון. והלכה כדברי השולחן ערוך אולם ראוי להחמיר כדברי זוהר, ולכן מי שחושש לזוהר הקדוש יכול לאכול את הסעודה החלבית בלילה ואת הסעודה הבשרית ביום (ועדיף לעשות כן ולא להיפך), או שבבוקר יעשה קידוש ויאכלו מאכלי חלב וימתינו כשעה ורק אז יעשו סעודה עם לחם ויאכלו ארוחה בשירת.

ו. נוהגים לשתות עשבים ושושנים בבית הכנסת ובבתים לכבוד חג השבועות, והוא ממה שאמרו חז"ל (שבת פה:) שכל דיבור ודיבור של ה' יתברך נתמלא על העולם כולו בשמים, וכן נוהגים להעמיד ענפי אילן כדי לרמז על מה שאמרו חז"ל (ראש השנה טז.) שחג גידונים על פירות האילן ויתפללו עליהם, והשנה שחל חג השבועות במוצאי שבת לכתחילה יש להניח עשבים והשושנים וענפי האילן בערב שבת, אבל בשבת אין לעשות כן משום שמכין משבת ליום טוב, ואם שכח ולא שטח את העשבים וכו' בערב שבת הדין הוא שאם חשב עליהם ורצה להניחם מותר לו לטלטלם ואין דינם כמוקצה, ולכן מותר להניח ולשתות את הבשמים וכו' גם ביום טוב, אולם כאשר עושה זאת ביום טוב יש להיזהר שלא יעשה איזה פעולה אסורה כגון קשר או הדבקה (וכל שכן שאין לקטוף ביום טוב מהאדמה שכן רק אם הם תלושים מותר לטלטלם).

מי המפרנס האמיתי שלך?

מי שאינו בוטח בה', אומר עליו הנביא ירמיה, "אורו הגבר אשר יבטח באדם, וכו' ומן ה' יסור לבו". ועוד שה' מסיר השגחתו ממנו באופן מיידי! אין עונש כזה בכל התורה כולה, הקב"ה מחכה לאדם שיחזור בתשובה כדי שלא יענש. אבל שאדם שם מבטחו על משהו אחר, ה' מסלק עצמו משם והוא נענש מיד.

אומר החפץ חיים שיש הרבה אנשים שבוטחים בקב"ה שיתן להם בריאות עד 120, אבל על הפנסיה שלהם הם דואגים. למה אדם לא דואג שבגיל ששים או שבעים, אולי הכבד שלו לא יעבוד, ואולי הלב שלו יזייף, ומה עם הטחול וכיס המרה והעיניים, בזה סומכים על ה' שהכל יהיה בסדר, אבל בני אדם עובדים שעות נוספות כדי לדאוג לפנסיה. כאן נפסק הבטחון.

קודם כל מי אמר שתגיע לפנסיה, וגם אם תזכה להגיע, וכי חסר לקב"ה מזונות לתת לך. וכי אתה רוצה לעזור לקב"ה לפרנס אותך?

והרי אומר הזוהר הקדוש "מאן דיהיב חיי, יהיב מזוני" מי שנותן את החיים, דואג גם למזונות, אז כדאי שתדאג יותר שתחיה מאשר שתדאג בשביל המזונות!

רבינו בחיי אומר שמהות הבטחון היא מנוחת הנפש, והיפוכה הוא פיזור הנפש, שפירושו שאדם מוטרד מכל מיני דברים שצריך לטפל בהם באותו זמן ואין לך עונש גדול מזה, כמה עונש יש לאדם שהוא רגוע, ויודע שהכל נמצא תחת ניהול תקין.

חז"ל אמרו על שומרי השמיטה שנחשבים גבורים כמו מלאכים, שרואים את הכרמים והשדות שלהם שוממים, ומפסידים את כל הכסף שיכלו להרויח. והתורה אומרת אם לא תשאלו שאלות מה נאכל בשנה השביעית תהיה לכם ברכה, תאכלו קצת והאוכל יתברך במעיים. תאכלו מעט ותשבעו ותותירו, ותדעו שלא השדה והכרם מפרנסים, לא המונית ולא המשאית, לא החנות ולא הדירה, תראו ותדעו שרק אני

מפרנס אותכם!

אבל אם תשאלו עלי שאלות מה נאכל בשנה השביעית וכי ירד לנו מן מהשמים, כלומר שיש לכם פקפוק באמונה, אזי "וציויתי את ברכתי לכם, ועשת את התבואה לשלוש השנים", יצא לכם יבול בששית שיספיק לשלש שנים, אני אתן לכם להתעייף, תצטרכו לשכור מחסנים וקונטיינרים, ותברואנים שלא תתליע התבואה. בקיצור אתן לכם מרתון של ריצה לשלש שנים! אם אתה רוצה פיזור הנפש, הרבה הכנסות שתרוץ כל היום לבנקים, ולקחת רואי חשבון, אין בעיה, אבל תזכור שתהיה טרוד במשך שלש שנים! יוצא שציויתי את ברכתי זה עונש ולא ברכה. כי התורה מבטיחה שבשנת השמיטה, אתה לא תייצר ולא תעבוד ולא תייצא ולא תכניס כסף, את הפירות יאכלו העניים וחיית השדה, אבל תהיה לך שלוה ורגיעה! מי שיש לו שדות ומייצא מאות קונטיינרים של עצי פרי וענבים, כשמגיעה שנת השמיטה והוא עוזב את השדות, זה מוכיח שהוא מאמין, שה' הוא המפרנס היחיד ולא השדה מפרנסת!

ומכאן אומר המלבי"ם שהברכה הגדולה ביותר של בעל הבטחון היא שמתקיים בו הפסוק "יגיע כפיך כי תאכל, אשריך וטוב לך", לדעת להסתפק במה שה' נתן לך, ולא לחפש ולהגדיל עוד נכסים, שלא יבוא לידי דאגה ופיזור הנפש.

מה פירוש יגיע כפיך? אלא אם יגיע לכפיך בדיוק את השיעור שאתה צריך, אזי אשריך וטוב לך, שאתה צדיק ונמצא תחת השגחת ה' יתברך. אם אתה צריך מכונית תקנה מכונית, ואם צריך בית גדול תקנה בית גדול, ה' יתן לך בדיוק את מה שאתה צריך, ולא יתן לך יותר מיגיע כפיך, הארנקים שלך לא יתפוצצו, ולא תחפש להעשיר ולהרבות, אלא רק כשיעור ההכרחי, אזי אשריך וטוב לך! אתה אהובו של הקב"ה, ויש לך נפש עשירה רגועה ושמחה, גם בעולם הזה!

וזה אומר רבינו בחיי שמהות הבטחון היא מנוחת הנפש, שיהיה לך סמוך עם ה', שיש לך אימון מלא שה' עושה ויעשה את הכי טוב בשבילך, לא כל מה שאתה חושב שהוא טוב, הוא באמת טוב.

שנזכה להאמין בה' באימון מלא ונזכה למנוחת הנפש.

הרב אליהו רוסתמי מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגזין הריצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך חוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה
בדאשות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים

המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה

ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,

ציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

03-5701212

המכבים 108 בני ברק

info@rabenu.com

